

Stanowisko: Komisje Zakładowe NSZZ „Solidarność”:

Politechnika Warszawska
Uniwersytet Warszawski
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

Rząd RP przyjął 14 września 2010 roku projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz niektórych innych ustaw.

Projekt nowelizacji ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku Prawo o szkolnictwie wyższym wprowadza głęboką destabilizację i dyskryminację kadry uczelni publicznych, przez odbieranie praw nabytych, niekorzystne zmiany formy zatrudnienia (art. 118 oraz art. 21 i 22 nowelizacji – przepisy przejściowe), degradowanie na niższe stanowisko bądź usuwanie z uczelni nauczycieli akademickich zatrudnionych przed wejściem w życie ustawy, w wyniku rotacji (z zaledwie dwuletnim okresem karencji) (art. 120) lub wcześniejszego przejścia na emeryturę (art. 127).

Wszyscy nauczyciele akademicki, którzy nie są profesorami tytularnymi, stracą mianowanie z dniem 1 października 2011 r.

Projekt nowelizacji ustawy (art. 1 p. 85) zmienia art. 118 Prawa o szkolnictwie wyższym, tak aby ograniczyć możliwość nawiązania stosunku pracy na podstawie mianowania do osób posiadających tytuł profesora.

Stosunek pracy wszystkich pozostałych nauczycieli akademickich zatrudnionych dotychczas na podstawie mianowania zostanie przekształcony (art. 22) z dniem wejścia w życie noweli w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę.

Oznacza to utratę dotychczasowej szczególnej ochrony prawnej nauczycieli akademickich, w tym obniżenie ich statusu w stosunku do nauczycieli szkół przedmaturalnych.

Nowelizacja ułatwia zwalnianie z pracy nauczycieli akademickich

Projekt ustawy przez ograniczenie mianowania ułatwia rozwiązanie stosunku pracy, w zwykłym trybie kodeksu pracy, a nie tylko z powodów dokładnie określonych w ustawie. Pośrednio ograniczy to wolność poglądów i badań naukowych, wzmacniając zależności służbowe. Nowa ustawa nie precyzuje bowiem kryteriów rozwiązywania stosunków pracy zawartych na podstawie umowy o pracę z nauczycielami akademickimi, będzie więc można rozwiązać umowę o pracę pod dowolnym pozorem. Wprowadza natomiast możliwość zwolnienia nauczyciela akademickiego już po otrzymaniu jednej negatywnej oceny działalności (zmiana w art. 124 ust. 1 p. 3) przy równoczesnym zwiększeniu częstotliwości przeprowadzania ocen okresowych (co 2 lata).

Zmiany dotyczą także mianowanych profesorów: w art. 125 obecnie obowiązującej ustawy wykreślono zgodę organu kolegialnego wskazanego w statucie uczelni na rozwiązanie stosunku pracy z mianowanym nauczycielem akademickim z innych ważnych przyczyn, zastępując ją opinią.

Ta ustawa jest procedowana do 18 grudnia 2010 r. w Sejmowej Podkomisji Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży

(www.sejm.gov.pl/komisje/www_enm.htm)...

To posłowie PO, mając absolutną większość, zdecydują między innymi o tym, czy ustawa zachowa przepisy godzące w pracowników uczelni wyższych. Środowisko akademickie stolicy to ponad 100 tys. studentów i ok. 30 tys. pracowników uczelni publicznych.

Dyskryminacja kobiet – nauczycieli akademickich

Forsowana nowelizacja ustawy wymusza przejście na emeryturę z chwilą osiągnięcia wieku emerytalnego przez osoby nieposiadające tytułu naukowego. Dotknie to profesorów nadzwyczajnych, a przede wszystkim kobiety, które będą musiały przejść na emeryturę o pięć lat wcześniej niż mężczyźni – w wieku 60 lat, co w tym zawodzie jest absurdem i dyskryminacją. (Ta dyskryminacja czyni hipokryzją inne zapisy (art. 45 ust. 2, art. 46 ust. 2, art. 48 ust. 4, art. 48a ust. 2), o „wyrównywaniu udziału kobiet i mężczyzn w pracach” organów funkcjonujących w obszarze nauki i szkolnictwa wyższego, lub ustanawiające określoną wartość tego udziału – co najmniej 30%). Dłuższy czas pracy w uczelni publicznej (do 70. roku życia) ograniczono do mianowanych nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora, zatrudnionego na stanowisku profesora nadzwyczajnego lub zwyczajnego (art. 127 ust. 2).

Czy docenci stracą pracę 1 października 2011 r.?

Nowelizacja (art. 1 p. 80) likwiduje stanowisko docenta (uchyla ust. 4 w art. 110 Prawa o szkolnictwie wyższym). Równocześnie przepisy przejściowe i końcowe projektu nie zawierają żadnych przepisów dotyczących docentów, z którymi nawiązano stosunek pracy przed dniem wejścia w życie proponowanej ustawy. Brak takiego przepisu może być interpretowane jako rozwiązanie stosunku pracy z tą grupą nauczycieli akademickich.

Skutkiem tej destrukcji będzie odpływ kadry z uczelni publicznych, pogorszenie ilościowe i jakościowe kształcenia na tych uczelniach, a w konsekwencji przesunięcia kadry i studentów do uczelni niepublicznych. Czy o to chodziło autorem zmian legislacyjnych, którzy sami wskazują w Uzasadnieniu, że „wynikają [te zmiany] ze zbliżającego się głębokiego niżu demograficznego”?

Problemy kadrowe w uczelniach publicznych pogłębia podtrzymanie, szkodzącego uczelniom, odniesienia miesięcznego wynagrodzenia pracowników tych uczelni w relacji do „kwoty bazowej” określonej w ustawie budżetowej dla pracowników wymienionych w art. 5 p. 1 lit. a ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. (art. 151 ust. 1 p. 1). Jest to przykład oszczędzania środków budżetowych, utrudniający pozyskiwanie najbardziej wartościowej kadry i ograniczający możliwości pozytywnego motywowania nauczycieli akademickich przez zwiększanie wynagrodzeń osób osiągających najlepsze wyniki w działalności dydaktycznej i naukowej. Poziomem odniesienia powinna być średnia krajowa, której wielokrotność będzie wiarygodnym, transparentnym wskaźnikiem wysokości wynagrodzeń nauczycieli akademickich na tle społeczeństwa.